

Velja v Ljubljani in

po pošti:

zlo leto . . . 300—
pol leta . . . 180—
četrt leta . . . 90—
ta mesec . . . 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . 240—
četrt leta . . . 120—
ta mesec . . . 40—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljajo
račun po nakaznici.

Parizski franki
Ljubljana.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 61.
Telefon št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 160 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži odgovor
dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Potovanje ministra dr. Beneša.

Sestanek z avstrijskim kancelarjem. — Namen potovanja v Pariz.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš potuje danes popoldne skozi Slovenijo z brzovlakom, ki odhaja iz Maribora ob 14.8, iz Celja ob 15.34 in prihaja v Ljubljano ob 17.11. LDU Praga, 1. febr. Zunanji minister dr. Beneš odpotuje nočjo v Rim. Kakor doznava »Prager Tagblatt«, se po dosedanjih dispozicijah minister dr. Beneš ne udeležijo gospodarske konference, ki bo v Portorosso, da ne bi izgledalo, da se bodo razpravljala politična vprašanja. Te konference se udeležijo samo strokovni ministri.

LDU Dunaj, 1. febr. Kakor poročajo večerni listi, je danes odpotoval zvezni kancelar dr. Mayr v Linz. Od tam se odpelje jutri zjutraj z

vlakom, v katerem potuje češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš v Rim.

Praga, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Zunanji minister dr. Beneš potuje prihodnje dni po prizadevanju zaveznikov iz Rima v Pariz. Potovanje ministra je v zvezi z avstrijskim vprašanjem. Dr. Beneš bo v Parizu predložil svoj načrt glede sodelovanja Francije z Avstrijo, Madžarsko in Jugoslavijo v svrhu obnove Avstrije in narodnostnih držav. V takojšnjih političnih krogih se govori, da bo dr. Beneš sporazumno z italijanskim zunanjim ministrom grofom Sforzo skušal pri antanti doseči ponovno prepoved povratka Habsburžanov.

Odgoditev konstituante.

Volitve v odseke. — 40dnevni rok za ustavotvorni odbor.

Beograd, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Deseti redni sestanek ustavotvorne skupščine otvori predsednik dr. Ribar ob 9 in pol popoldne. Zapisnik zadnje seje se sprejme. Čitalo se nato priporočila in prošnje ter poročila verifikacijskega odbora. Nato prispejejo nekateri poslanci, katerim so bili mandati verificirani.

Pride se na dnevi red, ki obsega kot prvo točko volitve v imunitetni odsek. Izid volitev je nastopen: Lista Marka Gjuričiča (radikalec) 5 mandatov, lista Dragotina Pečiča (demokrat) 5, lista Života Jovanovića (komunist) 3, lista Mitrovića Vidakovića (zemljoradnik) 2, lista Mustafa bega Kapetanovića (musliman) 2, lista dr. Dominika Mazzija (Jugoslov. in Narodni klub) 2, lista dr. Milana Koruna (socialist) 1 mandat, skupaj 20 članov.

Pri volitvah odseka za prošnje in priporočila so dobili lista Mihajla Marjanovića (radikalec) 5 članov, lista dr. Jurija Kučiča (demokrat) 5, lista Janeza Prodana (Jugoslov. in Narodni klub) 2, lista dr. Uroša Stojčiča (zemljoradnik) 2, lista Živka Mihajlovića (komunist) 3, lista Ahmeda Kovačevića (musliman) 2, lista Brkića (socialist) 1 člana, skupaj 20 članov.

Po volitvah predlaga predsednik dr. Ribar odgoditev sej konstituante, dokler ustavni odsek ne konča svojega dela. Odseku naj se določi rok 40 dni, da pripravi vse potrebno gradivo. Predsednikova predloga se sprejmeta z večina glasov. Predsednik bo sklical seje, čim bo končalo delo ustavotvornega odseka in bodo gotove vse priprave za delo konstituante.

Nemški odpor proti pariškemu sklepu.

Berlin, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Danes ponoči sta dospela v Berlin originala antantnih not. Izprememb v vladi ne bo, ker se s tem položaj ne bi izpremenil.

Berlin, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Včeraj je imelo ministrstvo sejo, na kateri se je bavilo s položajem, ki je nastal vsled antantnih not. V kabinetu je popolno soglasje, da se o predlogih antante glede reparacijskega vprašanja ne more razpravljati. Tudi vse koalicijske stranke so istega mnenja. Nemški nacionalci bodo najbrže brez drugega odklonili antantne zahteve.

LDU Berlin, 1. febr. Državni kabinet je včeraj zboroval pozno v noč o antantnih notah glede položaja, ki so ga povzročile, dalje tudi o zunanjih in notranjih političnih odnošajih. Pogajanja so se zaključila. Govore, da bo kabinet nadaljeval svojo politiko in da ostane državni minister dr. Simone na svojem mestu. Prevladuje mnenje, da bi spremembe vlade položaja ne izboljšala.

Berlin, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Zunanji minister dr. Simons je posameznim strankam označil stalni državni vladni napram zahtevam antante. Po dosedanjih poročilih bo ves parlament odklonil antantne zahteve.

LDU Berlin, 1. febr. Na današnji seji državnega zbora je podal državni minister Simons vladno izjavo k poslednji notni zaveznikiški vlad. Očrtal je najprej potek pogajanj in je govoril potem o vsebini note, v kateri ni nobene besede priznavanja za to, kar je Nemčija storila glede razorožitve. Tudi se ne vpoštevalo dosedanja izplačila, ki znašajo skoraj 20 milijard zlatih mark. Tudi ni novodano, če bomo dobili pri pre-

mirju založene zakladnice nazaj. V novem programu je zatorej nejasnost in protislovje. Ugotoviti je treba, kako velika je storjena škoda. Kar je doslej porabila Francija, se je potrošilo, ne da bi bilo služilo svojemu namenu. Cenitve izvedencev so se zdale g. Poincaréju preizkušnje, zato so se povišale. Da bi poslušali nemške izvedence, to ni prišlo nikomur na um.

Sedaj navedena vsota se zdi več kakor samovoljna. Clemenceau je svojčas sam izjavil, da ne namerava posezati v našo svobodo in samostojnost. O carinskem nadzorstvu ni bilo prej nikdar govora. Vlada je jasno, da je sedaj ubrana pot nepraktična in neuporabna in da vodi do gospodarske sužnosti Nemčije. Po poslednjih predlogih bi morala Nemčija skozi 42 let vršiti delo jetnikov. Vlada ne more v tem aranžmanu spoznati potrebnih podlag za nadaljnja pogajanja. Njena dolžnost pa je, da uporabi vsa sredstva, da pride do primernih jasnih protipredlogov. — Po kratki debati o poslovnem redu se obravnava odgodi na drugi dan.

NOV ANTANTIN PROTEST PROTI ZDRUŽITVI AVSTRIJE IN NEMČIJE.

Berlin, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Antanta je po svojih diplomatskih zastopnikih v Berlinu izjavila, da na noben način ne bo dopustila priključitve Avstrije k Nemčiji. V nerednih berlinskih krogih menijo, da je s tem vprašanje priključitve za več časa odloženo.

SLOŽNO DELO SPASI NAROD, ZATO BODIMO SLOŽNI V DELU ZA »JUGOSLOVENSKO MATICO«

NEMCI PREPREČILI DELO RAZMEJITVENE KOMISIJE.

Maribor, 1. febr. (Izvirno poročilo.) V Pipersdorfu ob Muri je nemško prebivalstvo zabranilo delo tehničnega osebja razmejitvene komisije s prevezo, da obmejni kraji niso bili obveščeni, da odpošlje razmejitvena komisija svoje tehnično osebje tjakaj. Tehnična dela so bila vsled tega začasno ustavljena.

RADIKALNI KLUB ODOBRILO PAŠIČEVO POLITIKO.

LDU Beograd, 1. febr. V radikalnem klubu je ministrski predsednik Pašić danes zahteval izjavo, ali se njegovi tovariši strinjajo z njegovo politiko. Minister Velizar Janković je imel eno uro dolgo govor, v katerem je naglašal, da je sporazum med radikali in demokrati zelo važno delo in v veliko korist države. Ta sporazum je treba še pomnožiti. Po njegovem govoru je radikalni klub odobril politiko in delovanje ministrskega predsednika Pašića.

KONSTITUIRANJE USTAVNEGA ODSEKA.

LDU Beograd, 1. febr. Danes popoldne se je konstituiral ustavni odsek konstituante. Za predsednika je bil izvoljen dr. Vesnić, za podpredsednika pa dr. Tomljenović.

BARANJSKI SOCIJALISTI ZA PRIKLJUČITEV K JUGOSLAVIJI.

LDU Pečuh, 1. febr. Iz Unače javljajo, da je posebna skupščina tukajšnje socialistične delavske organizacije soglasno sprejela resolucijo, da se kraj pridruži kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sklep izraža željo, naj se Unača potem aneksije spoji z našo kraljevino. To resolucijo je skupščina predložila ministru za notranje posle.

PONESREČEN KOMLOT HORTYJANCEV V PEČUHU.

LDU Pečuh, 1. febr. Te dni je obmejni policija zalotila na zborovanju približno 60 oseb, največ tukajšnjih dam, ki so hoteli organizirati akcijo, naperjeno proti naši državi. Namen zborovanja bi bil, demonstrirati po ulicah za to, da čimprej pride semkaj Horthyeva madžarska vojska. Taino so hoteli francoskemu majorju Dereanu, členu tukajšnje antantne misije, podati ustnen ali pismen protest zaradi sedanja politike naših oblasti, ki so, kakor so oni trdili, dovolile socialistični organizaciji, da je v mestni upravi delala, kar je hotela. Preiskava je dognala, da so voditelji te akcije prošili majorja Dereana, naj jih ali sprejme in posluša njihova razlaganja, ali pa da sam pride na njihovo zborovanje. Major Reren pa je dozal, zakaj gre, in je to prošnjo kratkoma odbil. Po dobjenih informacijah so to akcijo zasnovali doslej neznan Horthyjev agent iz Madžarske. Od tukajšnjih oseb je akcijo najbolj podpirala grofica Zichyeva. Mnogo oseb, ki pri tej akciji niso bile preveč udeležene, so bile obsojene na denarno globo; glede kazni voditeljev akcije pa se čaka na rešitev.

PROGRAM NADALJNIH MEDNARODNIH KONFERENC.

Pariz, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Posvetovanja zaveznikov in nemških strokovnjakov se zopet pričnejo 7. februarja v Bruslju. Dne 21. februarja se vrši v Londonu konferenca o orientalskih vprašanjih. Dne 27. februarja se v Londonu zopet sestanejo zastopniki zaveznikiških vlad in Nemčije, da po možnosti dosežejo z Nemci končnoveljavni sporazum.

Pariz, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Kakor javlja »Matin«, je konferenca državnikov v Parizu imenovala podkomisijo, ki bo pripravljala za londonska posvetovanja načrt za finančno nadzorovanje Nemčije.

ANGLEŠKE REPRESALJE NA IRSKEM.

LDU Dublin, 31. jan. Vojaštvo je zapadlo dve trgovini in King Williamstown kot kazen za umorjenega policijskega komisarja in stražnika.

Miner — zidar.

Kdor nima revolucijskega duha, ne bo nikdar tvorec. (Prof. Denis.)

Danes okoli 6 ure popoldne se popelje skozi Ljubljano zunanji minister češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš. Kdo je Beneš?

Revolucionar, ki je z Masarykom in tovariši uničil habsburški prestol, mož, ki poleg Masaryka prvi zasluži, da se ga imenuje zmagač nad Habsburžani.

Nehvaležnost sveta izvira iz pozabljenosti in mi preredi pozabljenosti na strahovite težave, na katere so našli slovaški prekučniki iz bivše avstroogrske monarhije v antantnih državah. Dr. Beneš sam pravi: »Bili smo antanti mnogo premalo znani. Trebalo je promagati neverjetne predsodke, zaničljive ugovore, duha rutine in kratkovidne birokracije ter posebno najstrašnejšega sovražnika: popolno nepoznanje naše stvari v vseh krogih brez izjeme. Potrebno je bilo mnogo potrpežljivosti in vztrajnosti, mnogo npravo moči, da človek ni izgubil poguma in vere v končno zmago. Ko nam bo nekoč dano izdati vse zapreke, ki so se stavile v bran našemu delu, se nam ne bo verovalo.« Velikanskega napora je bilo treba, da so se razpršili antantni predsodki o Habsburžanih in Avstriji. Spominimo se samo, kolikokrat se nam je mod vojno trgalo srce ob izjavah antantnih državnikov, ki so bili polni prizanesljivosti napram habsburški tiraniji, in poleg umrlega prof. Denisa je bil ravno dr. Beneš tisti, ki je kar se je dalo neumorno spreobračal antantne politike, razkrinkavajoč značaj Habsburžanov. Njegova knjiga »Raztrgane Avstro-Ogrske« je vrhunec njegovega publicističnega dela, vsebuje težko obsežno habsburških zločinov nad češkim narodom.

Toda samo oboževanje ni zadostovalo. Treba je bilo pokazati tudi na pozitivno stran priznanja češke samostojnosti. Kakor je storil Masaryk v svoji »Novi Evropi«, tako dokazuje dr. Beneš v svoji knjigi, da se more uničiti pangermanizem le z razbijem Avstro-Ogrske in z ustanovitvijo je srednjeevropskih držav na poti proti vzhodu. Zato sta potrebni samostojna Češka in Jugoslavija. Ali bo češki narod tel ogromni nalogi kos? Beneš dokazuje, kaj pomenja njegov narod kulturno in gospodarsko. In antanta vprašuje: Ali ste se šele

sedaj spomnili na svobodo? Beneš odgovarja, da je bila češka zgodovina od 1526. leta dalje do zadnjega dne veriga bojov za samostojnost češkega naroda in njegove zemlje. Čehi ne prihajajo antante prositi pomoči. Prišli so, da se bojujejo in ne zahtevajo drugega nego priznanje njihove zgodovine, priznanje samostojnosti. Priznanje torej bojujo, ne proklamirajo.

Masarykov in Benešev boj je bil kronan z uspehom. Samostojnost Češke je bila priznana, češka armada dovoljena. Za vse to ni bil zadosti samo bister publicističen duh, globoko znanje temveč tudi diplomatske zmožnosti. Dr. Beneš je obvladal vse.

Ce tudi daleč vsak sebi, sta Masaryk in Beneš delala v soglasju, ki ga je omogočala skupna zvezda vodnica: nesebična volja za dosego samostojnosti češkega naroda. V najbolj kritičnih dneh, v oktobru 1918 sta bila oba moža nadalje drug od drugega: Masaryk pri Wilsonu, dr. Beneš pa v Švic, kjer se je dogovarjal s češko delegacijo. In vendar je bilo vse v soglasju in narodu v korist. Boljšega sodelovanja in zaupnika si Masaryk ni mogel izbrati, ko je odhajal iz Češke v svet, da začne boj proti Avstriji. Poznanje zapadne Evrope, široko obzorje, znanstvena izobrazba, udanost Masaryku, vse to je predestiniralo Beneša, da je postal miner Avstrije in zidar Češke. Antanta se je dala prepričati po Beneševem rečenju: Avstria est delenda. Habsburžan je moral zapustiti prestol.

Habsburžan je premagan, ni pa še mrtev. Hlida dviga glavo in sila strup po vseh evropskih središčih. In žal! Odpora proti njemu ni toliko, kakor bi smeli pričakovati. Da prepreči vsaka presenečenja, se pelje dr. Beneš v Rim, da se tam sporazume o središčih, ki naj stro zločinske naka-ne Habsburžanov.

Kakor je bilo Benešovo medvojno delo tudi danes v direktno korist, tako bodo uspehi njegovega potovanja v Italijo tudi sedaj nam v prid.

Prepričani smo, da ga bo vodila slej kot prej misel realne slovaške vzajemnosti, usrečene med Češkoslovaško in Jugoslavijo.

V tem znamenju nam bodi pozdravljaj na naših tleh!

PREDSEDNIK GRŠKEGA PARLAMENTA.

LDU Atene, 31. jan. Narodna skupščina je vladnega kandidata Lombardesa izvolila za predsednika. V svojem nastopnem govoru je predsednik naglašal hvalečnost grškega naroda v celotnem in je pozdravil armado, ki se sedaj bojuje za zakonite pravice grškega naroda.

VELIKA RACIJA NA SLOVAškEM.

Praga, 1. febr. (Izvirno poročilo.) Iz Bratislave javljajo: V soboto zvečer in v nedeljo ves dan je bila po vsej Slovaški generalna revizija. Na ulicah so se morali vsi pasanti legitimirati. Tudi vlake so revdirali. V Bratislavi je bila revizija skoraj brez uspeha. V Košicah je bilo aretiranih 400 oseb, ki so pa bili, ko so se legitimirali, zopet izpuščeni na svobodo.

FRANCOSKI VOJNI MINISTER O NEMŠKI REVANŽI.

LDU Pariz, 1. febr. Vojni minister Barthou je sprejel francoske vojaške atašeje. Minister je izrazil svoje veselje nad uspehom konference glede razorožitve in je pripomnil, da zavisi svetovni mir od tega, da opusti Nemčija misel na revanšo.

REPARACIJSKA KOMISIJA ZA BOLGARIJO.

Sofia, 1. febr. (Izvirno poročilo.) V mirovni pogodbi za Bolgarijo predvidena reparacijska komisija dospe jutri semkaj ter bo pričela svoje poslovanje na isti način, kakor one v Avstriji in Nemčiji. Razpusti se pa mednarodna vojaška komisija.

MILIJONSKI DAR PILSUDSKEGA ZA SLEZKI PLEBISCIT.

LDU Varšava, 31. jan. Državni predsednik Pilsudski je daroval za plebiscitne namene v Gornji Šleziji milijon mark.

RUSKO-ROMUNSKA TRGOVSKA POGAJANJA.

Moskva, 1. febr. (Izvirno poročilo.) V Odeso je dospelo romunsko odposlanstvo, da vpostavi z rusko sovjet. vlado trgovske odnose. Odposlanstvo je ponudilo vojni material, medtem ko so zastopniki Ukrajine zahtevali stroje za donsko ozemlje ter material za elektrifikacijo železnice. Zato bi dobavljali surovine.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

1. februarja.

Valute in devize.

Curti: Berlin 9.50, New York 626.50, London 24, Pariz 43.30, Milan 22.50, Praga 7.90, Zagreb 4.50, Budimpešta 1.15, Dunaj 1.65, avstrijske krome 1.15.

Praga: dinarji 196, marke 128.75, švic. franki 1303.50, lire 286, franc. franki 567.50, funti 310, dolarji 80, avstrijske krome 11.12 in pol, poljske marke 8.

Devize: Beograd 205, Berlin 128.75, Bukarešta 106.50, Sofia 95, Curti 1308.50, Milan 289, Pariz 570.50, London 312, New York 81, Dunaj 11.12 in pol, Zagreb 52.

Dunaj: dolarji 698, marke 1084, funti 2700, franc. franki 4860, lire 2440, dinarji 1830, poljske marke 79.25, švic. franki 11.150, češke krome 861, madž. krome 124.75.

Devize: Zagreb 456—460, Berlin 1085, 50—1092.50, Budimpešta 124.50—126.50, Bukarešta 915—925, Milan 2452.50—2472.50, Pariz 4880—4920, Praga 855—861, Sofia 827.50—837.50.

Zagreb: Devize: Berlin 221—230, Italija 521—525, London 540—0, New York 363 139—140, Pariz 980—990, Praga 188.50—191, Švice 0—2300, Dunaj 21.70—21.85. Valute: Ameriški dolarji 135, carski rublji 60—70, francoski franki 0—950, napoleonski 455—465, nemške marke 218—228, romunski lei 200—202, Italijanske lire 513—515, turške lire v zlatu 520—0, češkoslovaške krome 170—0, sovjetski 560.

Dr. Edvard Beneš.

Dr. Beneš se je rodil 18. maja 1884 v Kožanech. Njegov oče je bil kmetovalec. Na gimnaziji se je pod vplivom starejšega brata, publicista Václava Beneša, začel zgodaj pečati s socijalnimi vprašanji. Izpolnjeval se je s samoizobrazbo. Poleg tega pa ni zanemarljiv telesne vzgoje. Bil je navdušen nogometaš v "Slaviji". Ko je bil v 7. šoli, se je pri igri ponesrečil. Zlomil si je nogo. Med vojno ga je to rešilo vojaške službe. Dr. Beneš pa je bil tudi popoln abstinent.

Na vseučilišče v Pragi je prišel dr. Beneš leta 1904. Tam se je pod vplivom Masarykovih predavanj začel pečati s sociologijo. Leta 1905. je odšel v Pariz, brez vsake podpore, živeč se samo z dopisovanjem. Na pariški Sorbonni je poslušal zgodovino, literaturo in filozofijo. Leta 1906. se je napotil v Anglijo, dve leti pozneje pa v Berlin. V tem času je dokončal spis »Avstro-ogrski problem in češka vprašanja«, študijo o političnih bojih v Avstriji. Na podlagi tega spisa mu je bil v Dijonu podeljen juristični doktorat. Na praški univerzi je bil dr. Beneš promoviran za dr. filozofije, ko je priobčil številne študije o vprašanju socializma, je postal po Masarykovem prizadevanju profesor narodnega gospodarstva na češkoslovaški trgovski akademiji v Pragi in kmalu nato se je habilitiral kot docent sociologije na češki filozofični fakulteti s spisom »Strankarstvo«.

Po izbruhu svetovne vojne se je dr. Beneš dvakrat peljal v Švico pod pretvezo, da gre študirat vpliv vojne na socialna vprašanja. Na ta način se mu je posrečilo priti v stik s prof. Masarykom, kojega naročila je nosil v Prago. 1. septembra 1915 se je dr. Beneš za stalno odpeljal v Švico čez Bavarsko. Iz Švice je moral oditi v Francijo, kjer se je posvetil tiskovni propagandi in organizaciji. Po prof. Denisu je prevzel vodstvo glavnega informacijskega organa »La Nation Tscheque«, kjer je napisal številne članke, ki vsi izzvenjavajo v klic: Delenda est Austria!

S prof. Masarykom in Štefanikom je dr. Beneš dosegel, da so se zavezniki leta 1917. v Wilsonovi notii izjavili za češkoslovaško stvar. Zaveznikiške pogodbe s Francijo, Anglijo in Italijo so predvsem delo dr. Beneša.

Za ministra zunanjih zadev v češkoslovaški republiki je bil dr. Beneš imenovan v češkoslovaški skupščini 14. novembra 1918 in te dne opravlja še danes.

Sedaj je dr. Beneš zopet začel predavati na univerzi o ideji češkoslovaške države. Njegov najvažnejši spis med vojno je publikacija: Uničite Avstro-Ogrsko! Spis vsebuje program češke države. Masarykova »Nova Evropa« in študija o »Slovanstvu« ter Benešovo delo sta publikaciji, ki so imele neprecenljiv vpliv na mišljenje antantnih državnikov glede Avstro-ogrsko monarhije.

Priporočajte "JUGOSLAVIJO"

I. Suchy: Ljubljanski pijančki.

(Dalje.)

Ponočnjak je tako dolgo nezdravljiv, dokler ga ne potlačijo ob tla bolezen, ki mu stvar zagreni. Do tega trenutka ostane zvest svoj navadi; niti prisega, niti solze ne morejo ugonobiti njegove poželjivosti po ponočnem kolovratenju. On se oduševlja samo za tajnstvenost noči (izven doma), njega oživljuje edino le pester nočne slike, on živi samo po noči, on pozna vse polu- in celonočne plinove in električne svetilke, pozna vse stražnike, ve, kje tiči še kak izvošček, on pozna vse cestne pometače, katerim, če je židane volje, ponudi tudi kako cigaro ali cigareto; on uganja šale z bojazljivimi pasanti, iztakne nadpisne deske nad trgovinami, ki jih postavi na drug prostor; sedaj pozivlj pred to, sedaj pred ono hišo in kar je še takih duhovitih improptiljev, porajajočih se v glavi pijanega objestnega, ki si je par tvoj vtepel v glavo, da se hoče pozabavati. In se-li je zabaval? On pravi, da ne. Zakaj stori to zopet dragi večer? Psihična uganika —

★

Docini se pijančki te vrste navadno ne zabavajo tako, kakor so nameravali, predno so se podali na križevi pot forsiranega uživanja, je

Konstituanta.

Beograd, 31. jan.

Deveti redni sešestanek ustavotvorne skupščine otvoril predsednik dr. Ribar ob šestnajstih in pol. Posl. Korubin Segvič stavi na vojnega ministra kratko interpelacijo v obliki pritožbe glede postopanja poveljnika 23. polka z vojak. Vojni minister odgovori, da bo poveljnik kaznovan, če se mu dokaže, da je kriv in prosi poslanca, naj mu navede imena onih, ki so mu poveljnika naznanili in obljubi poslancu, da oni vojak ne bodo kaznovani, če so izpovedali resnico.

Posl. Marko Piletič vpraša finančnega ministra, kaj je z zadržanimi 20%, ki so bili odvzeti pri žigosanju kronskih bankovcev. Finančni minister dr. Kumanud odgovori, da so bile pri žigosanju kronskih bankovcev izdane provizorne priznanice, s katerimi se je država zadovoljila. Ta dolg je reguliran v finančnem zakonu za leto 1920 na ta način, da se provizorne priznanice nad 1000 kron pretvorijo v stalne državne obveznice, za katere so bile dne 21. avgusta l. l. predvidene obresti 1%. Sedaj ga so se te obresti končno veljavno določile na 3%. Priznanice do 1000 kron se morajo izplačati do 1. aprila. Izmenjava priznanic nad 1000 K se bo vršila na ta način, da se vpošlejo finančnemu ministru duplikati teh priznanic. Na podlagi teh duplikatov se bodo izdajale državne obveznice. Ker denarni zavodi, ki so vršili zamenjavo kronskih bankovcev, teh duplikatov dosedaj še niso vposlali ministru in ker brez duplikatov ni mogoče izdajati obveznic, ker se je bati falzifikatov, je odredilo finančno ministrstvo, da se ta naredba izvrši, kakor hitro bodo doposlani vsi duplikati. V proračunu je predvidena tudi vsota za to, ki znaša dva in pol milijona dinarjev, ki se bo takoj izplačala, kakor hitro se bo izvršila zamenjava provizornih priznanic s stalnimi državnimi obveznicami.

Posl. Deržić vpraša prometnega ministra, kaj je z ukorom predsednika Saveza železničarja v Zagrebu. Prometni minister odgovori, da je odredilo ukor železniško ravnateljstvo v Zagrebu.

Predsednik dr. Ribar pozivlja poslance, naj se udeležijo volitev ustavotvornega odbora. Vrše se volitve v ustavotvorni odbor. (Izid teh volitev smo objavili že včeraj v brzojavki na 1. strani. Ur.)

Prihodnja seja v torek dopoldne.

Reparacijska komisija in Avstrija.

Prvotni namen dunajske reparacijske komisije je pravzaprav ta, da določi vojne odškodnine, ki jih ima Avstrija plačati državam, s katerimi je bila v vojni. Zdi se pa, da se ta komisija peča bolj s tem, kako bi restavrirala Avstrijo, katero naj bi po antantini želji reševale v prvi vrsti Češkoslovaška in Jugoslavija. Delovanje omenjene komisije se giblje namreč vedno bolj v tej nazadnje omenjeni smeri.

Včeraj smo poročali, da je pariška konferenca sklenila priti Avstriji na pomoč z ustanovitvijo finančnega sindikata z glavnico 200 milijonov frankov. Ta svota je seveda le kaplja v morje avstrijske finančne mizerije. Avstrijski proračun za 1921 izkazuje namreč deficit 13 milijard kron (33 milijard izdatkov, 20 milijard dohodkov). Ta deficit se je pa še znatno povečal vsled poslabšanja avstrijske valute v zadnjem času. Tako so se povišali n. pr. izdatki za prehrano od 7 na 20 milijard ter plače državnih uradnikov in upokojencev od 9 milijard na skoraj dvojno svoto.

Kako si pri tem katastrofalnem deficitu zamišlja antanta finančno rešitev Avstrije z 200 milijoni frankov, je pač nerazumljivo. Še bolj nerazumljivo pa je, da proučuje reparacijska komisija načrt, kako bi se dosegle v avstrijski državni upravi prištednje v izdatkih, ko pa na drugi strani komisija sama obtežuje Avstrijo z visokimi mesečninami svojih članov. Antantini oficirji, ki imajo skrbeti za to, da se uničuje vojni material, zlasti motorji za letala, dobivajo mesečnino po 100.000 K in vojak po 40.000 K. Pri taki »podpori« od strani antante pač ni čudno, da se v Avstriji vedno bolj množe klici po združitvi z Nemčijo.

V novo stranko so vstopili elementi, ki so bili v opoziciji proti skupini Grolit-Crelich. Na proglasu stranke je podpisanih 50 oseb, izmed katerih je večina Jugoslovainov.

Kaj se godi v Južni Srbiji? Muslimanski člani radikalne in demokratske stranke so svojima kluboma predložili poročilo o težkih razmerah v Sandžaku in Makedoniji. Od svojih klubov so zahtevali, da se to vprašanje stavi na dnevni red in da konstituenta imenuje posebno medstrankarsko komisijo, ki bo dožodke najobjektivneje preiskala.

★

Konferenca izvedencev v Bruslju. Po navodilih vrhovnega sveta bodo člani konference izvedencev poklicani za 17. februara v Bruselj. Tudi nemški zastopniki so povabljeni k temu sestanku.

Romunski pogoji za mirovna pogajanja z Rusijo. Kakor poročajo iz Bukarešte, je minister zunanjih poslov na Cicerinovo vprašanje odgovoril, da začne Romunija mirovna pogajanja le tedaj, ako Rusija prizna priključitev Besarabije Romuniji.

Južnotirolska meja. Tiskovni urad Južno Tirolske javlja uradno: Mednarodna komisija je končno veljavno določila mejo pri sedlu Reschen, 3 km severno od prične črte v dolžini 7 km, tako, da se državna meja križe v administrativno mejo občine Reschen in občine Nauders.

Pegavica na Dunaju. Kakor poročajo dunajska »Rathauskorrespondenz«, je doslej obolelo za pegastim legarjem vsega skupaj 25 oseb. Od teh jih pripada 18 družbi artistov, ki se je, kakor je dognano, okužila na potovanju iz Trsta na Dunaj prekone v Trbižu. Trije primeri pegastega legarja izvirajo od drugod in štirje so nastali med dunajskim prebivalstvom. Tekom 24 ur se je pojavil samo še en primer od zunaj. Od obolelih je doslej umrl samo eden. Dosedanje razširjenje bolezni ne zbuja nobene bojazni.

Naraščanje samomorov v Zedinjenih državah. Število samomorov v Zedinjenih državah je lani zrastle za okroglo 1000 in je znašalo nad 6000, med temi 707 otroških samomorov. Najmlajši mornar je bil star 5, najstarejši 103 let.

Gospodarstvo.

DRŽAVNA CINKARNA V CELJU PRED KATASTROFO.

Uničevanje domače industrije

V Celju imamo veliko cinkarniško podjetje, ki je edino te vrste v Jugoslaviji. Cinkarna je bila last avstrijskega erarja, od katerega smo jo ob prevratu prevzeli mi. Cinkarna je torej tudi danes državno podjetje. Razsodni človek bi mislil, da bo naša državna uprava vsaj tej svoji instituciji šla na roko, ako že tako brezvestno ubija privatno industrijo. Pa bi se pošteno motil.

Kakor vsa naša industrija se ima tudi državna cinkarna boriti z ogromnimi težkočami. Vsled splošnih draginskih razmer so že proizvodni stroški sami izredno visoki. K temu pa pride še nesmiselna, neverjetno visoka izvozna carina s poslovnim davkom, tako da je cinkarna popolnoma izločena iz mednarodne konkurence. V naši državi sami pa lahko razpeče le neznaten del svoje produkcije. Vsa prizadevanja, razširiti krog domačih odjemalcev, so ostala dosedaj brezuspešna. Zato se kopijo zaloge od dneva do dneva in presegaš danes že 100 vagonov blaga v skupni vrednosti 25 milijonov kron. K temu pride še okrog 40 vagonov cinkove rude v vrednosti nad 15 milijonov kron. Vsega tega bogastva cinkarna ne more vnovčiti, pa se zato vsak dan bolj zadoljuje in se bliža neizbežni katastrofi, ako vlada v zadnjem hipu ne spremeni svoje brezglave politike.

In vendar je rešitev prav lahka. Cinkarna je že ponovno prosila za oprostitve izvozne carine, ker bi lahko v tem slučaju uspešno konkurirala na svetovnem trgu. Za izvoz prideta vpoštev v prvi vrsti cinova pločevina in cinkov prah. Proizvajalni stroški za 1 kg cinkovega prahu znašajo 17 K, svetovna cena je danes približno enaka. A če hoče cinkarna danes to blago izvažati, mora plačati od vsakega kg 8 K izvozne carine in 4 K poslovno-obrtnega davka. Pod takimi pogoji je izvoz seveda nemogoč. Isto je s cinovo pločevino, kjer dosegajo lastni proizvodni stroški s 27 K za 1 kg tudi približno višino svetovne cene. Pri izvozu pa zahtevajo 5.50 K carine in 2.75 K poslovno-obrtnega davka za vsak kg. Surovi cink presega že s produkcijskimi stroški tako izdatno svetovno ceno, da na izvoz ni niti misliti. Tudi cinova ruda vsled prevelikih transportnih stroškov ne pride vpoštev za izvoz. In vendar za surovi cink in cinkov prah v naši državi ni nobene potrebe. Cinkove pločevine pa porabimo doma, kakor že omenjeno, le nekaj odstotkov.

Ako finančna uprava ne spremeni v najkrajšem času svoje carinske in davčne politike, bo morala državna cinkarna v Celju, ki bi lahko bila za državo vir stalnih in bogatih dohodkov, ustaviti svoj obrat in delavstvo odpustiti.

★

Dogovor med Jugoslavijo in Avstrijo o provizoričnem urejenju medsebojnih trgovinskih odnošajev. Ta dogovor daje obema državam pravico največje ugodnosti. Vsebuje določbe glede prometa s pravilnimi in predelanimi predmeti, kakor tudi posebne določbe o svobodnem prevozu skozi obe državi. Oba pogodbenika sta se dogovorila, da bosta uvedla pogajanja, kakor hitro bodo okoliščnosti dopuščale, za osebne dogovore v olajšanje malega obsejnega prometa, da bosta skupno delovala za obranitev tihotapstva ter da si bosta sploh prizadevala priti do popol-

ne svobode medsebojnega trgovinskega prometa. Istočasno s tem dogovorom se je sklenil med obema državama kontingentalni dogovor. Pod izvozni kontingent Jugoslavije spada žito in moka, druga živila in krmila ter razne sirovine za industrijo, med drugimi: tkaninsko tvorivo, strgarske in rezbarske tvarine, krtačarsko in pleteninsko tvorivo, kože, strojarsko tvorivo, kemikalije, kovine in kovinski material, tesni in drveno ogelje. Izvozna kontingentna lista Avstrije vsebuje: železo in drugo kovinsko blago, vozila elektrotehnični material, papir, material za tiskarne, tkanine, usnje, kemikalije, barve, medicinske instrumente, vsakovrstna učila, steklene tehnične predmete, kavčuk in keramiko (porcelanski, lončarski itd. izdelki), opeko, masluni material pri strojih itd., čopiče, lesene žrebilke (cveke), oblake (furnirje) itd.

+ Davek na poslavni obrt. Zveza trgovcev je zaprosila finančnega ministra, da ustavi plačevanje davka na poslovni obrt do 3. t. m., ker se vrši ta dan v Beogradu sešestanek gospodarskega sveta. Zveza trgovcev, ki je tudi povabljen na ta sešestanek, namerava ob tej priliki določiti svoje stališče glede plačevanja navedenega davka.

+ Olajšave za izvoz suhih češpelj. Ministrstvo za promet je naročilo vsem železniškim direktorjem, da morajo izvoznikom suhih češpelj in marmelade staviti na razpolago potrebne vagonne. Za naše češpelje se interesirajo posebno v Hamburgu, Danski, Holandski in drugih severnih krajih.

+ Vprašanje otvoritve tvornice in skladišča za perilo v Brode na Savi. V prostorih bivše kavarne »Crvena kuca« v Brodu nameravajo otvoriti tvornico in skladišče za perilo, ki bi že v začetku zaposlilo okoli 80 delavcev.

+ 25 letnica beogradske »Prometne banke«. Dne 26. jan. je slavila »Prometna banka«, ki je eden najaktivnejših denarnih zavodov v Srbiji, 25 letnico svojega obstoja. Po petindvajsetletnem intenzivnem delu se je banka vključ vsem gospodarskim neprilikam, s katerimi se je Srbija v tem času borila, tako visoko pospela, da jo je sedaj za eno najmočnejših bank na slovaškem jugu.

+ Prometni zavod za premog, ta precej zagonetna delniška družba v Ljubljani, sklicuje občni zbor na dan 14. t. m. Objavo sta podpisala Josip vitez Pogačnik in Jadranska banka.

+ Mariborski trg. Svinjska mast 52 do 56 K; svinjsko meso 32—36 K; goveje meso 18—22 K; teletina 20—22 K; ovčje meso 18—20 K; puran 120—180 K; gos 80 do 140 K; jajca 3—4 K; kuruza 4—5 K; ječmen 4.50—5 K; oves 3 K; ajda 3 K; pšenica 6—7 K; aljudo pšeno 11—12 K; proseno pšeno 7—8 K; liter mleka 4.50—5 K; surovo maslo 55—60 K; kg sira 9—10 K; liter smetane 20 K; kg krompirja 2—2.20 K; kg čebule 5—6 K; kg jabolka 4—8 K.

+ Žitne cene na Hrvaškem. Cena pšenice je 1000—1010 K; nova kuruza 375 do 410 K; oves 300—330 K.

★

+ Predlogi angleškega delavstva za omejitev brezposelnosti. Na zborovanju britanske delavske stranke in zveze strokovnih organizacij v Londonu se bo razpravljalo o naredbah, ki bi omejile brezdelnost in napravile konec krizi, ki je nastopila vsled nje, je bila sklenjena resolucija, katara zahteva nastopno: Prosta trgovina z Rusijo, vzpostavitev trgovine z kontinentom, stabilizacija meničnih tečajev, 44 ur dela na teden, ne da bi se pri tem znižalo mezd, ter odškodnina za dobro brezposelnosti, ki bi znašala dva funta šterlinga na teden itd. Resolucija se predloži ministrskemu predsedniku.

+ Znižanje cen železa. Nemška industrijska zveza za pridelovanje sirovega železa je znižala cene za 270 mark pri toni. Sedaj stane tona železa 1200—1300 mark.

+ Padanje cen steklenih izdelkov v Belgiji. Položaj na trgu stekla v Belgiji je vedno slabši. Na borzi stekla v Charleroi so padle cene stekla za 5 do 10 odstotkov.

NOVOST!

NOVOST!

Primorske pesmi

Igo Gruden.

„ZVEZNA KNJIGARNA“, LJUBLJANA, Marijin trg št. 8.

Razna poročila.

Kdaj se izprazni zasedona Dalmacija? »Nove Doba« poroča iz Šibenika, da v tamkajšnjih italijanskih vojaških krogih govorijo, da bodo Italijani zapustili zasedeno Dalmacijo do 15. marca. Pred par dnevi je došel v Šibenik italijanski general, da

osebno vodi izpraznjenje. Stare avstrijske ladje, ki so ostale v šibeniški luki, so odplule proti Pulj.

Republikanska stranka v okupirani Dalmaciji. Iz Zadra poročajo, da se je tamkaj osnovala republikanska stranka Dalmacije.

latelji, da se ogreva ob šalah, improviziranih, večinoma stabilnih dovtipih in smešnicah, ob skromnih zbadljivkah in ugankah, pri čijih »rešitvi« sedaj ta, sedaj oni pade v »tajbo«. In v resnici so si vsi »dobri prijatelji«. To čustvo se poraja na novo sleherni večer, če »bratce«, ki je danes na vrsti, naroči »štefan« vina in se med zvenenjem vzdignjenih čašic pojavlja ogenj »prijateljskih poljubov« ter se po strogih zakonih nepriljubljenega prijateljstva zvrnejo polne čaše v grlo.

In kako poztrovalno je na tak način pridobljeno in zapečateno prijateljstvo! Ali potrebuješ denarja? »Prijatelj« ti ga posodi. Potrebuješ bota? »Prijatelj« ti je na uslugo. Potnega kovčega nimaš? Evo ti ga. Želiš li kako spričevalo, morda celo potno legitimacijo? »Prijatelj« so znana vsa sredstva in pota in jutri ob osmih jo že imaš. Itd.

»Prijatelj« ni nobena žrtev prevelika, nobena pot predolga, noben trud preveč, da ustreže vinskemu bratcu. Za svojce bi morda ne storil koraka, za »bratca« pa je v stanju čakati dolge ure pred vratmi visokih gospodov. On pozna samo eno vrsto prijateljev: »vinske prijatelje«.

In kaj povzroča to srčno in dušno zvezo? Skupna zadeva steklenice, navada in — burke.

(Konec prihodnjak.)

vinski bratec v tem oziru čisto drugačen tip pijančka. Leta druga vrsta obiskovalcev »ekstra sobe« ali takozvani »stalni gostje« živé samo v zbijanju lak, uspevajo le v gojenju veselice ter se tudi množé, to se pravi, znajo si pridobiti učenecv in novih »bratcev«.

Vinski bratec je sicer le nekaka posebna vrsta nočnih ptic, uvrstiti ga pa moramo v razred »neločljivih«, ker se ga naloti samo v »družbi«, s katero ga veže »simpatija«. V tem oziru se razločuje posebno od »tihlega« pijančka, ki kakor osamljen vrabec, zadoščajoč sam sebi, čepi v najtišjem kotičku ter se kvečjemu oglašja z enostavno melodijo točenja pijače v kozarek in srkanja kapljic. — Veliko moških obojega spola, samcevi in oženjeni išče in najde zabave in »duševne probe« le v gostilni in vsled te skromne tendence se osredotoči mišljenje in čuvstvanje tako »organiziranega« pijančka le v večernem cilju, ki je ali »figovec«, ali »fajmošter«, ali »Ložar«, ali »štefan« in kakor se že imenujejo te zagonetne tvrdke popularnih lečnic. Pravoverni vinski bratec komaj čaka normirane ure, ki ga popelje v Meko njegovih želja, za kar seveda nima pojma vodo pijoči glaur.

Vinski bratec začne živeti šele v gostilni, to se pravi, kako on pojmi »živetje« da biva med »dobrimi pri-

Dnevne vesti.

— Razmejitvena komisija določuje sedaj mejo ob Muri. Mura bo sicer tvorila nepreklicno mejo med našo državo in Avstrijo, vendar je treba tok reke stalno fiksirati, ker se lahko struga tekom stoletij menjava. Nato prestopi komisija na bi-vše ogrsko ozemlje (Prekmurje). Tudi tam bo šlo delo hitro, ker ostanejo nekdanje državne meje med Avstrijo in Ogrsko.

— Smrt dveh rodoljubov. V Knežaku na Notranjskem je umrl trgovec in gostilničar Jos. Čuček, v starosti 72 let. Pokojnik je bil odlična osebnost, znan po celi Notranjski, mnogo let župan in načelnik odbora za pogozdovanje kraja. Kot prijatelj Vilharjeve rodbine gre pokojniku glavna zasluga za velikodušno volilo pok. gospe Vilharjeve Družbi sv. Črila in Metoda. — V Trstu je preminil železniški uradnik Mat. Lavrenčič iz znane postojanske rodbine. Pokojnik je marljivo deloval pri vseh slovenskih društvi ter bil mnogo let predsednik rojanske C. M. podružnice. Zaslужnima rodoljuboma časten spomin!

— **Dr. Dragomir Rumpret.** Dne 20. januarja je postal splošno priljubljen slovenski nadučitelj Drago Rumpret žrtve lovske nesreče. Omenjenega dne sta šla s posestnikovim slom P. G. skupaj na lov. Kmalu sta zasledila lisico ter nanjo streljala. Lisica pa se je obrnila in drugo smer, vsled česar je Rumpret zapustil svoje mesto, česar ne bi smel storiti. O. je še enkrat ustrelil ter zadol nadučitelja po nesreči smrtno v trebuh. Ranjenca so odpeljali v breziško bolnico, toda že med potjo je v grozljivih bolečinah izdihnil. Ranjenca, ki je vse svoje življenje posvetil narodu in v blagor ljudstva, je spremlja na njegovi zadnji poti ogromna množica. O. Knežič, nadučitelj iz Vidma, se je v imenu učiteljskega in kratkem nagovoru poslovi od drugega pokojnika. Nato so se govorili v imenu Srečanja nov posestnik Kos, v imenu njegovih sodelavcev g. Humen ter v imenu kraškega Sokola dr. Jan. N. v. v. m.!

— **Umrl je** v Postojni g. Matija Petrič, ranošnji urar, star 76 let. Bil je 32 let načelnik gasilnega društva v Postojni in ima zelo velike zasluge za gasilstvo. Bil je tudi odbornik deželne gasilne zveze v Ljubljani in častni član mnogih gasilskih društev. N. v. m. p.!

— **Osebnosti.** Za vladne svetnike so imenovani okrajni glavarji Ant. Menčinger, Fr. Podboj, dr. Henrik Steska, L. Grasselli in Rajko Svetek, pol. svetnik Vek. Kerševan je dobil naslov višjega poln. svetnika. Dr. Fr. Vidic je imenovan za vladnega svetnika v 7. čin, razredu.

— **Odlikovanje.** Z redom Sv. Save V. razreda je odlikovan g. inž. Pinc Franc, načelnik knjižnice drž. žel. v Ljubljani.

— **Vpokojevalci žužne železnice in stanovanjske razmere.** Zadnjih smo poročali, kako skandalozne prejemke imajo vpokojevalci žužne železnice. Marsikateri vpokojevalec dobiva mesečno jedva toliko kronice, kar jih potrebuje dnevno za preživljanje rodbine. K temu pa pride še skrb za stanovanje. Umevno je, da vpokojevalci, ki nimajo lastnega prenočišča, niso sposobni za postransko službo, ne morejo vsled redno plačanih stanarin. Posledica je, da se jim kratkim potom odpovedo stanovanja. Južna železnica pa ima na Reslvi čisti hiše, ki so zidane iz pokojniškega fonda, ter so torej last vpokojevalcev. V teh hišah stanujejo aktivni uslužbenci žužne železnice. Po-
verjenost za socialno skrbstvo in centralna vlada naj prisili južno železnico, da sprejme v imenovanje hiše potrebne vpokojevalce, za svoje aktivne uslužbence pa naj zida nove hiše. Vpokojevalci imajo v tem oziru zaupanje v poverjenika g. Ribnikarja.

— **Zaupniki socialno-demokratskih gospodarskih organizacij** iz cele Slovenije zbirajo večerj in danes v Ljubljani.

— **Tečaji za črevljanje in krojače.** Urad za pospeševanje obrti je 31. m. m. zaključil tečaja za invalidne črevljanje in krojače. V Ljubljani se bo priredil zopet prikrejvalni tečaj za črevljanje, v Celju pa prikrejvalni tečaj za krojače. Interesenti moštri in pomočniki naj takoj prijavijo svojo udeležbo, in sicer za črevljarski tečaj, ki se bo vršil v Ljubljani, za krojaški tečaj, ki se bo vršil v Celju, pa na krojaško zadrugo v Celju.

— **Lastniki certifikatov** za državne nastavitelje se opozarjajo, da veljajo za leto 1920 izstavljeni certifikati za vožnje na progi južne železnice v kraljevini SHS brez nadaljnjih formalitet še naprej do 29. februarja 1921.

Ljubljana.

— **Reposlavlje proti Nemcem.** Ni dovoli, da so se Nemcem prepovedale društvene prireditve, temveč bi bilo potrebno, da se sploh revidirajo nemška društva. V Ljubljani še vedno obstoji nemški »Lehrerverein«, dasi nima več aktivnih članov. Nadlež je ustanovil dr. Eger po prevratu neposredno pred svojim odhodom novo društvo »Deutschere Verein«. Društvo se je ustanovilo poglavito za to, da se je na nezakoniti način polastilo velike knjižnice »Südmark«. Oblasti naj bi se vendar pobrignile, kaj je

danes s to knjižnico. Prepričani smo, da se knjižnice še vedno izposojajo, a to tudi take, ki imajo zastrupljeno nemško nacionalno vsebino.

— **Židovska nadlež.** Ob prihodu vsakega zagrebškega vlaka prevladujejo švabski klici: »Träger, Lohndiener, Kutscher« itd. Samozavestni kličači so židje, ker Nemci iz Avstrije se vedejo vsaj na videz bolj previdno v naši prestolici. Židovski agentje žive v predvojni dobi ter hočejo s svojo impertinenco še vedno vse ustraševati. Poznaio le »Lafbach« in »Agram« ter zahtevajo od vratarjev in javnih uslužbecev vsa mogoča pojasnila v nemškem jeziku. V naši suženjski potrepeljivosti kar tekmujejo z uslugami.

— **Splošna gospodarska zadruga** za Slovenijo v Ljubljani, Gospodarska cesta 2, nudi članom fino banasto moko 00 po 17 K, domačih mlinov št. 0 po 16.50, moko za kuho št. 1 po 15.50 K, ajdovo moko popolnoma belo po 17 K, koruzni zdrob po 7.50 K, koruzno moko svežo mleto iz domače koruze po 6 K, riž po 26, 28 in 30 K, lečo 10.50 K, nadalje testenine, olje, mast, razne dišave, mila itd. Ta teden ima v razprodaji tudi suho meso, gnuat in ribo. Novi člani se sprejemajo vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 5. Delež 50 K, vpisnina 4 K. Jamči se z dvojnimi deležem. Član more postati vsakdo, ki plača predpisan delež. Člansko zborovanje zadruge se vrši t. m. Dan se pravočasno objavi.

— **Veliki pustni korzo.** Vstopnice za »Slavčev« maskarado se dobe v predprodaji v trgovini g. L. Černeta v Wolfovi ulici in na dan prireditve od 9 do 12 ure dop. v dvorani hotela Union. Vstopnina za nečlane 30, za člane 20 K toda je v predprodaji. Posebnih vabil se letos ne bo razpisovalo in je vstop splošen.

— **Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov** v Ljubljani priredi v soboto 5. t. m. zabavni večer s koncertom in plesom v dvorani Mestnega doma. Sodeluje salonski orkester Sokola I. ter kvartet prof. dr. Kozine. Začetek ob 8. zvečer.

— **Nesreča v tovarni.** V Töniesovi tovarni je padlo težko kolo delavcu G. Orenjcu na nogo ter mu jo zdrobilo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico.

Maribor.

Nov nemški manever. Ker je bil Nemcem prepovedan »Bergfest« kakor tudi druge prireditve, vabijo sedaj v »Marburger Zeitung« svoje somišljenike s pretezo, da pokrijejo vsaj del prireditvenih stroškov, naj si proti vstopnini dveh kron ogledajo okrasitev Oltzove dvorane. Mislimo, da bi bilo treba tudi taka vabila prepovedati, ker znači posest Oltzove dvorane ob takih okolnostih demonstracijo proti vladnemu ukrepu, ki je bil izdan v vsled nemškega terorja proti našim ljudem na Koroškem.

— **Obrtniške razstave.** Na svoj seli, ki jo je imelo slovensko obrtno društvo dne 27. januarja, se je sprejel sklep, da se letos poleti priredi v Mariboru razstava obrtniških izdelkov, leta 1923 pa obrtna razstava v večjem slogu.

— **Obsojen baron.** Ker je nemški baron Twickel odpuštil svojega osebnišnika Gleislerja in med prerokanjem sunil njegovo ženo v prsa, da jo je ranil, je bil sedaj obsojen na 24 ur zapora ali 200 kron globe.

Celje.

— **Mestno gledališče v Celju.** V četrtek dne 3. februarja ob 19 in pol se predstavlja v našem gledališču trijejska veseligr »Gospod senator« od Schöthau in Kadelburga.

— **Dijaški dom** se ustanovi z začetkom prihodnjega šolskega leta v Celju v prostorih, kjer je sedaj nastanjena Rudarska šola.

— **Zavetišče za dole oškodovane** namerava ustanoviti država v Celju.

— **Razpisana učna mesta.** Na celjski realni gimnaziji so razpisana 4 stalna učna mesta. Podrobnosti so razvidne iz razpisa v »Uradnem listu« št. 10.

— **Veliko sokolsko maskarado** priredi Celjski Sokol na pustno nedeljo zvečer v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma.

— **Pustno veselico** priredi »Citralica« in Celjsko pevsko društvo na pustni torek zvečer v Narodnem domu.

— **Mišja zasedaja** babica se sprejme na celjski javni bolnici.

Koroško.

— **Nova nemška nasilstva.** Dan na dan se doračajo na Koroškem nasilstva proti Slovcem zlasti proti onim, ki sezavečajo svoje narodnosti. Navedemo naj samo nekaj primerov. Dne 1. januarja 1921 so poizkušali trije nemški vdreti v stanovanje posestnika Ignacija Delavca v Ponikvi, mu pretili in mu razbili vse šipe. — V Zgornji Libni pri Pilberku je Anton Oberbauer dne 2. januarja zavednega slovenskega kmeta Lesiaka in Franceta Volnovega hudo poškodoval na glavi. — Dne 1. januarja so nemški kmetu Valentinu Ovniču v Ponikvi razbili okna in druge predmete. — Zaved-

nega Slovence Kaduna iz Konovce so nemški pred nar dnevi napadli v Sinči vasi in ga pretepli. Nemški orožniki niso ščitili troina. marveč so ga samj s puškami suvali. češ, Slovence smeč pretensti, samo ubiti ga ne smeš.

Primorje.

— **Logaški komisariat** (okrajno glavarstvo) se seli v Idrijo, kjer bodo prostori kmalu pripravljeni.

— **Fašisti** in bombe sta takorekoč dva nerazdružljiva dela. Italija je res lahko »ponosna«, da je v svoji 2000 letni kulturi rodila takšne sinove. Fašisti pa ne napadajo z bombami samo Jugoslovane, temveč tudi pristaše nasprotnih strank katerekoli narodnosti. Tako so 29. jan. zvečer vrgli bombo na Delavski dom v Vodnjanu pri Pulj. V poslopiju je bilo zbrano mnogo delavcev socialistov, vendar pa se le slučajno ni zgodila nobena nesreča.

MALI ZEMLJEVID G. DR. GAVAZZIJA.

G. urednik G. dr. Gavazzi si je v današnji številki Vašega cen. lista izprosil prostor za obrambo proti kritiki njegovih dveh zemljevidov, ki je bila objavljena v »Slovenec« od 22. m. m. Pomanjkljivosti svojega velikega zemljevida opravičuje g. dr. Gavazzi s tem, da je bil ta zemljevid sestavljen l. 1919, ko se še ni znalo za prave meje. Ta izgovor torej ne velja za mali zemljevid, in vendar je tudi ta poslednji napaden in netočen in priča o isti neodpustljivi površnosti, s katero so sedaj, z malimi izjemami, sestavljeni vsi zemljevidi novih držav, pri nas in tudi v inozemstvu. Ta malomarnost in površnost zaslužeta narostrejšo obsodbo, ker ju ni mogoče opravičiti z drugim, nego naglostjo, s katero se taki izdelki močejo na književni trg.

V dokaz naj navedemo iz velikega števila le tri neopustne napake. Na malem zemljevidu pripada Jugoslaviji ves lev breg Bojane, Skadar in še velik del severne Albanije, ki nam jo do sedaj niso bili še po nikomur prisojeni. Po dr. Gavazziju potegnjena meja ne označuje niti demarkacijske črte naše okupacije, kar je vsemu svetu znano, da Skadar ni naših četah zaseden, Dr. Gavazzi je tukaj enostavno fantaziral.

Enako fantazijo predstavlja tudi njegova meja proti Romuniji, ki gre na njegovem malem zemljevidu veliko predaleč na vzhod. Železnica, ki gre mimo Zombolje, Parduja in Madoša, in ki je po resnični meji na dveh mestih presečena, teče pri dr. Gavazziju popolnoma po našem ozemlju in je še celo oddaljena od njegove romunske meje.

Naj omenim še tretjo napako pri Kanži, kjer je dr. Gavazzi celo ozemlje med levim bregom Drave in njenim severnim starim koritom, z glavnimi kraji Ždalo in Olo, eastavno priklupil k Madžarski, akoravno pripada ta kraj od nekdanj k Hrvaški in nam je bil po hudem boju prisojen tudi na mirovni konferenci.

Ze ti trije primeri dokazujejo, da g. dr. Gavazzi ni nikdar videl kart, ki so bile priložene k mirovnim pogodbam; da, da ni niti čital časopisov, v katerih se je svojčas poročalo o delovanju naše mirovne konference, kajti sicer bi moral znati o dolgotrajni, a žal brezuspešni boji za doseg boljšje meje proti Romuniji, o uspešnem boju za rešitev Ždala in Olo, in o neodločenem boju za Skadar. Tako se ne dela zemljevidov.

Popolnoma ponesrečen je tudi njegov polkus, da bi opravičil naziv »Medimurja« za sosednje Stajersko. Res je pač, da leži del Stajerske med Muro in Dravo, in da se bi vsled tega mogel imenovati »Medimurje« kakor njegov hrvaški nastavek; neopbno delstvo pa je, da se slovenski kraji okolo Ljutomera niso nikdar tako imenovali. Po logiki g. dr. Gavazzija bi se moralo kot »Primorje« označiti ne samo borce avstrijsko Primorje (Goriško, Trst in Istra), temveč tudi hrvaško Primorje in Dalmacija, ki je tudi primorska dežela, in tu bi bila taka označba vsaj kolikor toliko opravičena, ker se v narodu govori o hrvaškem in o dalmatinskem Primorju. Pod imenom »Medimurje« pa se je vedno razumeval le tisti kos ozemlja med Muro in Dravo, ki je po hrv. zgodovinskem prahu spadal h Koroški, ki so si ga pa prisvojili Madžari. Danes je ta del upravljan iz Zagreba, dočim spada Ljutomerski okraj pod Slovenijo. Zemljevid nam nima podati neke fantazije in želje sestavitelja, temveč današnje faktično stanje.

Smatral sm za potrebno, da opozorim na površnost omenjene karte, ker nikakor ne gre, da bi se motili s takimi netočnimi in površnimi izdelki pojmi pri nas in v tujini.

Ljubljana, 1. febr.

Adriaticus.

POPISNIM KOMISARJEM!

Gg. popisni komisarji za Ljubljano in Spodnjo Šiško se prosijo, da pridejo zanesljivo spodaj določenega dne in točno ob določen uri v veliko dvorano mestnega magistrata, da

se skupno po okrajih ugotovi, če niso stranke katerih hiš dvakrat popisane, oziroma če ni prebivalstvo katerih hiš, šup, barak, vagonov itd., v katerih stanujejo ljudje, dvakrat popisano. Gg. popisni komisarji naj prinesejo s seboj samo opisni krog (formular št. 1) in kontrolno polo (formular št. 5). Kdaj se bo predložil ostali material, se objavi pozneje. Gg. popisni komisarji naj se zgledajo v veliki dvorani na magistratu, kjer so dobili ustna navodila, zanesljivo in točno po sledečem redu: 1. Gg. popisni komisarji za I. okraj (popisni krogi št. 1 do 23), dne 3. februarja 1921 ob 8. uri dopoldne. 2. Gg. popisni komisarji za II. okraj (popisni krogi št. 24 do 49), dne 3. februarja 1921 ob 10. uri dopoldne. 3. Gg. popisni komisarji za III. A okraj (popisni krogi št. 50 do 65), dne 3. februarja 1921 ob 2. uri popoldne. 4. Gg. popisni komisarji za III. B okraj (popisni krogi št. 66 do 85), dne 3. februarja 1921 ob 4. uri popoldne. 5. Gg. popisni komisarji za III. C okraj (popisni krogi št. 86 do 105), dne 4. februarja 1921 ob 8. uri zjutraj. 6. Gg. popisni komisarji za IV. A okraj (popisni krogi št. 106 do 133), dne 4. februarja 1921 ob 10. uri dopoldne. 7. Gg. popisni komisarji za IV. B okraj (popisni krogi št. 134 do 162), dne 4. februarja 1921 ob 2. uri popoldne. 8. Gg. popisni komisarji za V. okraj (popisni krogi št. 163 do 174), dne 4. februarja 1921 ob 4. uri popoldne. 9. Gg. popisni komisarji za VI. okraj (popisni krogi št. 175 do 189), dne 5. februarja 1921 ob 8. uri zjutraj. 10. Gg. popisni komisarji za VII. okraj (popisni krogi št. 190 do 210), dne 5. februarja 1921 ob 10. uri dopoldne. — Ta poziv je nabit tudi na mestni deski, levo od vrat glavnega magistratnega poslopija, kjer se bodo nabili tudi nadaljni razglasi, ki se tičejo ljudskega štetja.

Sokolstvo.

— **Priloge za sokolski zlet v Osijeku.** Kakor znano, je Jugoslovanski sokolski savez sklenil, da se vrši drugi sokolski pokrajinski zlet v Osijeku. Zlet se bo vršil 27. 28. in 29. junija t. l. Po dosedanjih računih se ga bo udeležilo okoli 10.000 jugoslovanskih in 4000 čekoslovanskih sokolov. Za slavnost se vršijo že priprave.

— **Društvo za zgradbo doma Sokol I.** ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 6. februarja ob 9 uri dopoldne v društvenem lokalu Sokol I. Trg Tabor št. 2. Ker se bo sklepalo o važnem in dalekosežnem proračunu za letošnjo dobo, vabi k najobličnejši udeležbi odbor. Zdravo!

Gledališče in glasba.

— **Naš dosedanji glasbeni kritik g. Zorka Prelovca** je z današnjim dnem opustil svoje poročanje. Poleg zasebnih razlogov so ga dovedle do tega koraka znane razmere pri našem gledališču, kjer se presojaio kritike s preveč osebnega stališča, in želja odbora pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Uvažujemo argumente g. Prelovca, kakor nam je tudi žal, da izgubimo tako vestnega in poštenega sodnika, ki si je vedno prizadeval, točno in — to še posebno povdarjamo — nepristransko informirati slovensko javnost o vseh zanimivih pojavih slovenske glasbene umetnosti. Smatramo za svojo dolžnost, da se g. Prelovca tem potom tudi javno zahvalimo. — Uredništvo »Jugoslavije«.

— **Radi težke obtelosti** gđ. Richterjeve se poje v četrtek 3. t. m. mesto opere »Dallor« opera »Rigoletto« za B.

— **Glasbena Matica** je v ponedeljek zvečer svoj zadnji izredno uspeš koncert ponovila, topot pri precej pihi udeležbi občinstva. Kdo pa misli v predpustnem času, ko se večer za večerom za stavo pleše po vseh ljubljanskih dvoranh — na resen koncert? Kar se tiče moralnega uspeha, je bil lep kot prvič. Polo se je z verno in navdušenjem. Lajovic je s svojimi novimi zbori prodrl. Bilo je dosti aplavza, nekatere pesmi je moral vrti Matični zbor ponoviti. G. Niko Stritar naj na začetni poti vztraja in potem lahko pričakujemo od Matičnega zbora mnogo lepših koncertov z izključno novimi vzporedi.

Znanost in umetnost.

— **Oskar Wilde: Pravljice.** Poslovenil M. F. v Ljubljani 1921. Založila Slovenska Socialna Matica. — Prevodna literatura je pri nas razmeroma še vedno precej revna, zlasti nam manjka klasikov iz velikih zapadnih literatur, zato moramo najtopleje pozdraviti najnovejši prevod prekrasnih pravljic tega znamenitega Angleža, ki je vzbujal tako dolgo toliko pozornosti na literarnem polju. Knjiga obsega vseh 15 Wildejevih pravljic in nverjenl smo, da jih bo bral vsak naš inteligent z velikim užitkom. Oprema knjige je zelo lepa, papir za današnje razmere krasen. Dobljajo se le

vezani izvodi po 50 K pri »Slovenski Socialni Matici« v Ljubljani, poštni predal 91.

Pokrajina.

— **Škofja Loka.** Tukajšnji fantje — pevec so priredili 23. januarja svojim k vojakom odhajajoim tovarišem poslovilni večer s petjem in plesno zabavo. Odketu godbe g. Skorpika iz Ljubljane in vsem, ki so pripomogli do lepega večera, posebno gospod in gospodičnam, najlepša hvala. — Čisti dobček od zabave se je razdelil med tukajšnja društva in sicer: Sokolu 1000 K, Gasilnemu društvu 1000 K in podružnici Jugoslovanske Matic 600 K.

— **Pojlane nad Škofjo Loko.** Pišejo nam: Tukajšnje orožništvo je imelo pred kratkim izredno srečo. V treh zaporednih dneh so odvzeli orožniki tihotapcem za Blegošem 8 glav živine, ki je bila namenjena preko meje. Večinoma se pečajo s tihotapstvom mladi delomrneži, ki živino tudi kradejo. Tukajšnje orožništvo ima s tihotapci sploh veliko posla in bi se moralo zato tudi izdatneje pomnožiti.

— **Ste preveč občutljivi za mrzli zrak?** Vsakovrstna bolečina se takoj pojavlja? Slabost? Ol. kako tu ublažijo bolečine in utrjuje telo masaze s Fellerlevim pravim Elza-fluidom! 6 dvoinatih ali 2 veliki špekcični steklenici 42 K. Državna trgovina posebej.

— **Potrebovali bi odvalaioče želodec okrenčiloče sredstvo?** Poslušite se le Fellerlevih pravih Elza-krošic! 6 škatlic 18 K. — Omot in poštena posebej a nalcenele. Eugen V. Feller. Stubica donia. Elza-irg št. 252. Hrvatska. F. (7)

Mali oglasi.

Prodaja se:

NAJFINEJŠI MED,

svoj pridelek razpošilja po 4 kg čiste vsebine s pločevinasto posodo vred za 280 K franko čebelarstvo bratje Markelj, Vrhnika. 187

KRASNA DVONADSTROPNA HIŠA

v Mariboru Tattenbachova ulica se prodaja. Posredovalci izloščeni. Naslov pove upravitelstvo lista v Mariboru. 193

POHIŠTVO ZA SPALNO SOBO

iz orehovega lesa, pisalna miza, pišava zola z 4 naslončaji in otroški voziček je naprodaj Solo 41. 184

ELEKTRIČNI LIKALNIKI

za vsako idočo napetost. 150 volt, 220 voltov so takoj za oddati pri skladišču v Mariboru. Prodajalec dobe pri večjem nakupu ugodnosti v cenah. Družba za električno industrijo d. d. Maribor, Jurčičeva ulica 8. 181

NAJFINEJŠI KLOBAS

vsake vrste suhih priporočam po najnižji dnevni cenl Franc Ribnikar, mesar in prekajevalec, Hrastnik ob Savi. 177

POZOR! MESARIJA POZOR!

Lepo opremljena mesarija v večjem trgu Stajerske se da v najem. Naslov pove uprava »Jugoslavije«. 141

Kupi se:

PETROLEJSKE VRČE

z ali brez zabojev kupuje po najvišjih cenah Hrovat & Komp., Ljubljana. 127

Službe:

MLAD MOŽ,

izkušen steklarstva, do sedaj delal po raznih steklarnah v vseh obratih, Slovenec, 35 let star, samec, slovensčine, hrvaščine in nemščine zmožen, skozi dolgo vrsto let vodja steklarnice v tujini, isče mesta kot šef ekspedicije oziroma upravitelj založb v steklarski stroki. Cenjene ponudbe pod št. 1448 na upravo lista. 196

TRGOVSKI POMOČNIK

mešane stroke, prvovrstna moč in učence se takoj sprejme. Trgovina Sterk, Crnomelj. 170

Razno:

ZLATO MOŠKO URO

tistemu, kdor mi preskrbi prazno sobo s separatnim vhodom v mestu eventualno tudi Rožna dolina — Olince za takoj, ali najkasneje do 15. t. m. Dopisil pod: »Separatni vhod« na upravitelstvo »Jugoslavije«. 182

PRIJETNO LETOVIŠČE

na lepo ležečem posestvu v bližini Maribora, se odda za pomlad, poletje ali jesen dvodružinsko stanovanje s celo oskrbo in vso udobnostjo. — Vprašanja s točno navdbo družinskih članov, se naj pošljejo na anončni zavod »Vedež« Maribor, pod štiro »letovišče«, na kar se naznanijo natančnejši podatki. 180

TRGOVSKI LOKAL

na deželi ali v mestu se išče v najem. Ponudbe na J. S. Grčič, Trbovlje I. Poštno ležebo. 168

M. Zevaco:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman
(Dalle.)

»Da,« je dehnil pustolovec
»Mnogo nevarnosti?«
»Prav nikake. Pač pa slave in
morda tudi bogastva!«
»Izposlušajte mi privilegij, kakr-
nega imajo igra vci v Burgundskem
dvoru!« je dejal Turlupin. »Za dru-
go se niti ne menim.«

Gautier - Gargouille in Gros-
Guillaume nista bila radovedna; pila
sta, ne meneč se za ta razgovor.

»Gospoda,« je rekel Turlupin,
»burka tega plemiča se mi zdi vred-
na, da jo vprizorimo.«

»Dajmo je!« sta zavpila komedi-
janta navdušeno. »Kdaj pa bo?«
»Takoj!« je dejal Capestang.
»Oh! Ne dabi prej študirali
vloge?«

»Improvizirali bomo,« se je odre-
zal Turlupin. »Sicer pa menim, da
govorjenja ne bo preveč.«

»In občinstvo?« je povzel Gan-
tier-Gargouille. »Brez gledavcev
nenda ne bomo igrali?«

Capestang je vzdignil kozarec,
trčil s trojico in ga izpraznil v du-
šku.

»Na vaše zdravje, gospoda, in
na vašo slavo!« je dejal s čudno
drhtečim glasom. »Bodite brez skr-
bi: vaše občinstvo bo takšno, da si
ne morete misliti lepšega. To občin-
stvo vas bo gledalo in občudovalo z
milijoni oči, njegovih pogledov bo

brez števila, njegovih ust dovolj, da
bodo mogla po zaslugi praznovati
vaš trumf v igri, ki jo boste pred-
stavliali. Stejte si v čast, da smete
nastopiti pred tem občinstvom!«

»Ali,« je plašno vrnili Gros-Guil-
laume, »kje najdemo dvorano, da ne
bo premajhna za toliko ljudi?«

»Dvorana je najdena,« ga je po-
učil Capestang. »Ime ji je Pariz! Si-
cer pa, gospoda moja, izvolite si ni-
sliti namesto vsega tega ogromnega,
brezštevilnega in pisanega občin-
stva čisto samo gospo!«

»Gospo?« je vzkliknil Gautier-
Gargouille. »Kdo neki bo vzvišena
dama, ki naj tvori sama zase vse na-
še ogromno občinstvo?«

»Ime ji je Zgodovina!« je rekel
Capestang.

Igravci, na čelu jim vitez, ki je
pustil Bliska v krčmarjevem hlevu,
se korakali kmalu z vso naglico po
spečem in vendar razburjenem me-
stu. Dospeli so k »Velikemu Henri-
ku«, kjer je našel pustolovec oprodo
na straži, kakor ga je bil postavil.
Cogolin se je namrdnil, ko je zagle-
dal komedijante.

»Pa ne, da bi hotel vitez deliti ž
njimi priigrano zlato?« je zamrmral
sam pri sebi. »Kuga naj jih podavi!«

»Za menoj, gospoda!« je velel
Capestang. »Ti, Cogolin, pa stopi
naprej, da nam posvetiš.«

To reši je vzel ključ, ki so vi-
seli v kuhinji, ter krenil v klet.

»Aha!« je pomislil oproda. »Tu
doli bomo skrilili zaklad!«

Vitez je odklenil prostor, kamor

sta bila spravila s Cogolinom bojni
plen iz za znamenite noči, ko je po-
ljal prince Condéškega v Louvre:
arkebuzo, pištole, bodala, halebarde
in kostume kraljeve telesne straže.

»Naj služi šara vsaj enkrat pa-
mečnemu namenu!« je rekel Cape-
stang sam pri sebi. »Gospoda,« je
povzel, »pozabili ste vzeti gardero-
bo s seboj; evo vam možje! Oblecim-
o se naglo, da se občinstva ne po-
lasti nestrpnost.«

Čez pet minut je bila trojica iz-
premenjena v pristne švicarske gar-
diste; tudi Cogolin se je preoblekel,
dasi je gledal debelo, kaj neki po-
meni vse to. Capestang se je bil na-
pravil za gardnega oficirja, in reči
moramo, da mu je pristojal sijajni
kostum čudovito. Na njegovo pove-
lje je vzel sleherni arkebuzo na levo
ramo, v desno roko pa ostro hale-
bardo. Vitez je skrbno zaklenil klet
in odvedel svojo armadico na vrh.
Ukazal je Cogolinu, naj odpre vrata
čumnate, v kateri je bil spravljen
vojvoda Guiski.

»Hvala Bogu!« je vzdihnil opro-
da, »zdaj bom videl naše bogastvo!«

Toda na prag je stopil Guise,
bled kakor smrt. Kakšne so morale
biti velikašve misli v tem trenutku,
ni čutil nihče tako dobro kakor vitez
sam; in če bi ne bil čutil, bi bil spo-
znal po vojvodovem pogledu... Si-
cer pa se Guise ni zdel presenečen.
Brez upora je stopil sam med četvo-
rico gardistov in krenil ž njimi na
pot!

»Da bi le ne bilo mrtvaca v zad-
njem dejanju!« je pomislil Turlupin.

»Kakšna hudičeva burka je to
pravzaprav?« se je vpraševal Gros-
Guillaume ves preplašen.

»Privilegij nam je gotov!« je ki-
mal Gautier-Gargouille, čeprav ne-
koliko bled.

»A kje so cekini?« je stokal Co-
golin v svojem sreč. »Spet bo no-
sreča, tako pravim jaz!«

Capestang je korakal kakor v
snu.

»O Gizele!« so mrmrale neslišno
njegove ustnice, »kje si, da vidiš
ubegega pustolovca, kako kroti mo-
gočnike tega sveta!«

Molče je korakala četa v nočni
temi. Ulica za ulico je ostajala za-
dalj. In zdajci je vstala pred njimi
senca orjaške zgradbe ter jim za-
stavila pot.

»Kdo tu?« je zavpil osoren voja-
ški glas.

Capestang se je zdrznil; srce
mu je zastalo. Obrisal si je pot, ki
mu je drl po čelu, ter vzdignil oči.
Pred seboj je zagledal Bastiljo!

»Kdo tu?« je ponovila straža.

»Kraljev vitez!« je okliknil Cap-
estang z jeklenim glasom.

Za dviznim mostičem je nastal
dirindaj. Nato je vprašal drug glas,
gotovo glas oficirja:

»S kom prihajate?«

»S kraljevim jetnikom!« je odgo-
voril Capestang.

Guise je zaklel in vztrpetal. Ve-
rige so zaškripale. Most se je spustil
do tal.

»Pogum, svetlost,« je zamrmral
vitez vojvodi na uho. »Pomislite, da

ni vse izgubljeno; sklenite s kraljem
mir in pustite mu, kar ni vaše!«

Trenotek nato so bili v Bastilji!
Spustili so jih v nizko sobano,
kjer so navadno opravljali predpisa-
ne formalnosti s prihajajočimi in od-
hajajočimi jetniki. Oficirja, ki je po-
veleval pri velikih vratih, je najbrž
pograbila radovednost, kdo da je
novinec, ki so ga privedli po tem vi-
harnem dnevu tako natihem sredi
noči. Vzdignil je svetilko ter mu po-
svetil v obraz... Odskočil je, obrnil
se h Capestangu in mu šepnil ves
bled:

»Oh, razumem!... Ta misel nje-
govega veličanstva je bila sijajna!«

In jadrno je stekel po guvernerja.
Igravci in Cogolin so stali zunaj na
tesnem dvorišču in drgetali od mra-
za. V dvorani ni bilo nikogar razen
Capestanga, vojvode Guiskega in
treh ječarjev, ki so varovali vsak
svoja vrata. Kmalu je prihitel gos-
pod de La Neuville, ves zmeden in
prepaden. Nejeverno je vrgel oko po
vojvodi, priklonil se mu globoko in
planil nato h pustolovcu.

»Strašno reč je storilo njegovo
veličanstvo!« je zamrmral s prid-
šenim glasom.

Capestang je mahnil z roko, češ:
to me nič ne briga!

»Kje ste ga prijeli, gospod?«

povzel La Neuville.

»Na ulici,« je odgovoril vitez

kratko.

»Kaj! Samo s štirimi švicarji?«

»Ali je treba za takšno prepro-
sto nalogo cele stotnije?«

(Dalle prh.)

Nadmlinarja

sprejme valjni mlín. — Neože-
njeni imajo prednost. — Naslov
pove iz prijaznosti upravništvo.

Izjava.

Podpisana obžalujem, da sem
razširjala o gospodini Neži Gori-
šek neresnične in žaljive trditve in
se ji zahvaljujem, da je odstopila od
kazenske ovadbe.

Fani Vudija, Ptuj.

Najlepše in najcenejše darilo
za vsako priliko je

Moj zverinjak

Knjižica našim mladm za zabavo in
pouk s 45 slikami in 4 tem
spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani:
v Zvezni knjigarni, Mariljin trg 8,
v Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

Zahtevajte »Jugoslavijo« v
vseh gostilnah, kavarnah in
brionicah!

Bernard Mikuletič

sodni uradnik

Hana Mikuletič

roj. Wolbart

poročena.

PTUJ, dne 20. januarja 1921.

„Vera“

roman O. Waldowa

je izšel v knjigi in stane

broširan 20 K, vezan 26 K

v platno vezan 32 K.

Gadje gnezdo

Je najbolj čvrsto slovensko telesno
delo iz za zadnjih let. Naročite ga lahko
za malenkostno svoto 14 kron pri

»ZVEZNI TISKARNI« v Ljubljani.

NAZNANILO. V sredo 2. februarja otvorim tik
jubilejnega (Zmajevega) mostu
ново mesarsko stojnico.

Dobivalo se bo vsak dan sveže telečje in prašičevo meso,
kakor tudi slanina najboljših pitanih prašičev ter jagnjetina in
kozliček. — Za obilni obisk se priporoča

»veleposilovanjem

JOSIP OCVRK, mesar in gostilničar, Tržaška c. 4.

Mavec-gips

Edina razprodaja Stanzer specialnega gipsa za SHS.

Alabaster I za zobotehniške	Gips-mavec	220 K	za 100 kg inkl. vreče ab vagon Ljubljana nudi
Alabaster II za modele		180 K	
Stukatura za elektrike		140 K	

Kosta Novakovič,

veletrgovina mavca-gipsa,

Ljubljana, Židovska ul. 1.

20 vagonov premoga

se takoj proda najvišjemu po-

nudniku loco žel. postaja Ormož.

Stalna dobava. Kvaliteta zjam-

čena kakor trboveljski. Pismeno

ponudbe na upravništvo Ju-

goslavije pod »PREMOG«.

Tovarniška zaloga gamaš

po konkurenčni ceni par à 170 K do 330 K, engros primerno
ceneje nudi trvdka

ANDREJ SEVER, trgovina raznega usnja

v Ljubljani, Prešernova ul. 9, (restavracija »Perles«).

Na debelo! Na drobno!

Cenik prvorazrednega vrtnega, cvetnega
in poljskega semena, kakor tudi

sadja in grmičevja

v najboljši kvaliteti in čistih
vrst je gotov ter prosimo slav.
občinstvo, da se v slučaju po-
trebe s polnim zaupanjem iz-
voli obrniti na nas.

Zadruga »a proizvodnje semena

Zagreb, Preradovičeva ul. 20.

Telefon št. 17-74.

**F. BRUMAT
LJUBLJANA****Manufaktura in tkanine.**

Mestni trg 25.

L. MIKUS

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

doznikov in selnitnikov

ter sprejemalnih palic.

Popravila se izvršujejo

točno in solidno.

Obvestilo.

Obveščava cenj. odjemalce in p.n.
občinstvo, da sprejemava nova dela in
popravila po najnižjih cenah. Gotovi
čevlji v zalogi.

Turistovski čevlji lastnega izdelka.

Ant. in Jož. Brajer - Kapele
Ljubljana, Turjaški trg (Breg) št. 1.

Največja zaloga klavirjev
in pianinov v Ljubljani.

Trvdka

J. Dolenc Ljubljana

Hilšerjeva ulica 5

priporoča za nakup najboljšo inštru-
mente izvrstnih tovarov po najlepši-
mih cenah.

Priporoča se slavemu občinstvu

IVAN CARMAN

Izdelovatelj usnjatih

dokolenic (gamaš)

Ljubljana Zg. Siska št. 42.

Odgovorni urednik Antona Reser

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4.

Telefon št. 508.

Štev. pošt. čekov. urada SHS 12.051.

Izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča dela kar najkulantneje.

Obrestuje vloge na tekoči račun s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Centralna banka d. d. Zagreb

podružnica MARIBOR

naznanja, da je začela uradovati na

Aleksandrovi cesti št. 46 (prejšnja kavarna Tegetthof)

Izvršuje vse bančne posle, borzna naročila, izplačuje in iz-
daja akreditive, ima dovoljenje izdajati uverjenja, prodajati
in kupovati valute, devize in čeke.